

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Plaça Mercat, 21.

SUCURSAL D' ADMINISTRACIÓ A BARCELONA:
Llibrerias de la Marina, Argenteria,
61, de Verdaguier, Rambla del mítx 5, de
Palahí, Ponent 18, y Arolas 5, entressol.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

San Martí. 4 rs. al mes.
Fora 12 » trimestre.
Anuncis y comunicats a preus conven-
cionals.

PAGOS A LA BESTRETA.

LOS ORIGINALS NO S TORNAN

Calendari de la setmana:

- Diumenge*.—Lo Puríssim Cor de Maria, y S. Bartomeu apóstol.
Dilluns.—S. Lluís rey de Fransa y S. Genís mr.
Dimars.—S. Celerino papa y S. Víctor pbre. mrs.
Dimecres.—S. Joseph de Calasanz y la Transverberació del Cor de Sta Teresa de Jesús vg.
Dijous.—S. Agustí bisbe y dr.
Divendres.—La Degollació de S. Joan Baptista y Sta. Sabina mr.
Dissapte.—Sta. Rosa de Lima vg. y Sts. Félix y Adaucto mrs.
Diumenge.—Nostra Senyora de la Consolació y S. Remon Nonat cardenal y cf.

ESPECTACLES PÚBLIHS

BARCELONA

TEATRO DEL ODEON.—Avuy diumenje.—Lo drama en vuyt actes, **Margaritha de Borgoña** —Lo drama en tres actes, **Mal usar no pot durar** y 'l sainete **¡Trampas! ¡Trampas!**

TEATRO ESPANYOL.—Avuy diumenge, tarde y nit, **Doña Juanita**.

BON RETIRO.—Avuy, diumenje.—Tarde y nit, **L' esparver**.

NOU TEATRO DE NOVETATS.—Avuy, diumenge.—Tarde, **El barberillo de Lavapiés**, y per la nit, **La Figlia di madama Angot**.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—Companyia ecuestre-gimnástica.—Avuy, diumenje.—Dua grandiosas funcions de tarde y nit.

SALO DE LA PALMERA.—Carrer de Bilbao y plassa de Junqueras.—Avuy, ball á las tres de la tarde.

MELLORAS.

Sant Martí de Provensals devant de sa
riquesa es pobre en melloras. ¡Tot es efecte
de la calumnia y de la enveja!

A. del C.

Degut á la invasió colérica que ha invadit nostra vehina nació han tingut de realisarse melloras á Sant Martí de Provensals, las quals han posat de relleu la necessitat que tenim d' algunas de molta importancia, y per aquest motiu venint á tom publiquem un ó mes articles no fent mes que valernos d' alguns apunts y destinats á preparar lo terreno pera 'l dia que 'n publiquem separadament segons l' importancia de ditas melloras.

Anem á comensar nostra tasca desitjant que aquestas indicacions donguin los resultats que n' es digna la població mes industrial d' Espanya.

Los vehins d' aquesta importantíssima població, ja fa alguns anys, que reconeixent la utilitat que reportan las melloras públicas, com si la primera realisada instituhint la llum de petroli per la mes cómoda de gas, los hi hagués fet obrir los ulls y despertar de la indiferencia en que miravan tot quan se referia á la població en general, han dit: ¡una comoditat necessita l' altre!

Las melloras d' una població, las modificaciones que sens afectar en gran manera sa vida, van, no obstant, cambiant sa naturalesa fins al extrem de transformarla totalment, no sobrevenint en un dia ni en un any, sino que 's van presentantse paulatinament y realisantse ab lo transcurs de molts dias y d' alguns anys.

¿Cuán temps no ha passat desde que s' inaugura la mellora mes

amunt dita? Donchs si ab una sola s' han succehit tants ajuntaments sens portar á cap ni una conveniencia ni necessitat local ¿quán temps no 's tardará en veure aqueixa població ab las melloras que necessita y que 's notan en una capital mitjanament administrada?

No tenim la pretenció de véurela á tal altura; mes sí que hem de regoneixar que la importancia que nostre poble te no la conservará per las melloras públicas que al pas que aném realisi, sino que á las condicions topográficas y climatológicas de que l' ha dotat la naturalesa y á sa abundancia de ayguas.

Qualsevol que observés la calma ab que s' ha donat en portar á cap diferents projectes, se creuria que som peresossos per essencia; puig moltes vegadas tenim á la ma los medis pera verificar una mellora, encara que de poca importancia, y de moment se presenta lo *gran negoci* y ¡adeu! honor y poble; sur un tercer y diu: per tot te deixo...

No he trobat encara explicació satisfactoria per aquest fenómeno que tant contrasta ab la activitat que, com á catalans, nos caracterisa; mes sí m' inclino á creure que no es per falta d' ella individualment, sino en colectivitat.

Aquí tothom mira per casa seva, fent raras acepcions, pero per lo be comú, per fer serveys públichs, pera pérdre horas, ó mellor, aprofitarlas, estudiant las maneras de proporcionar ventatjas á la població, pera fer passos remonent lo que estorbi á la conveniencia pública..... aixó ja es diferent, aixó ja no 's te per obligació, aixó ja es punt de mes, que al que ho fá, en lloch de estarli agrahits la generalitat dels vehins y admirar son comportament, li dirán que 's un orgullós, que sols ho ha fet pera satisfer sa vanitat y fer parlar d' ell, si es que no li diguin que mes valdria que 's cuidés de sa casa, que may havia anat tant ben vestit, y.....

Per aquestos motius, per la falta d' estimul ó sobra de murmuració per sos companys mateixos de consistori, es tal volta la causa de que ningú 's distingeixi procurant introduhir en la població las melloras de que careix.

Nostres municipis no han fet mes que lluytar entre sos individus pera administrar y fer melloras de conveniencia particular, sortintne sempre en perjudici la població, y quals corporacions ab sas discordias s' han succehit una darrera l' altre, deixant al aire lliure tots sos plants y projectes y las promesas fetas als electors.

Si una individualitat s' ha volgut distingir fent ó proposant alguna cosa bona y útil, se l' ha inutilisat al moment ab las acostumadas calumnias.

Tothom sab que cada mellora pública es un pas donat en lo camí del ben estar; ningú desconeix que las Casas Consistorials que actualment tenim es un edifici mellor, sens dupte, que 'l desaparegut; tothom regoneix que 'l nou sistema de il·luminació te moltes mes ventatjes que 'l substituït.

S' está d' acort en que tals melloras aprofitan á tots los vehins, y no obstant, no 's pren aquell interés, aquell empenyo que s' hauria de tenir en realisarne de semblants.

(Seguirá.)

LA VISITA DELS POLÍTICHS.

Segons veyem en tots los periódichs lo ex-president del Concell de Ministres l' Excm. Sr. D. Práxedes Mateu Sagasta y alguns altres polítichs, visitarán dintre pochs dias nostre comptal ciutat.

La visita ¿quín objecte té?

Segurament que no es industrial.

L' objecte de sa visita es per la política; es qüestió de buscar partidaris, es qüestió de buscar adeptes, es qüestió de lligar las masses... ¡oh sí! pera tornar á mereixer lo candelero aquestos homes públichs, que tans bons recors deixaren á son pas pel govern de la nació.

¡Ah! es trist, molt trist, tenir de dirho, mes es la realitat, lo poble espanyol te 'l govern que 's mereix, com tenen tots los pobles segons l' adagi.

Los polítichs vindrán á Barcelona y ¿tots aquells comerciants que un dia tancavan sas fàbricas en oposició á son govern los obsequiarán? ¿portarán los alts personatjes en sas fàbricas ensenyánlos hi tot lo bo y mellor d' ellas? ¿lo dia de sa visita en las mateixas donarán mes forsa á sa maquinaria eleboránt algun género delicat encara que després tinga de dormir infinitat de temps en un recó de magatzem, sigui sols per ensenyárloshi, á aquells polítichs que ho sabem fer; y farán pot ser mudar aquell dia als treballadors com á respecte als visitants?....

No sabem lo que farán nostres industrials, més sí que podem

dir que algunas fábricas los hi serán ofertas per si's dignan visitarlas.

¡Pobre país!

Si sa visita fos com tindria d'ésser, es á dir, tingués lo carácter d' industrial, llavors, llavors farian molt bé nostres industrials, mes avuy, avuy que la política sols los porta per nostra terra, que pera son fi venen, no pera enterarse de nostres necessitats com ho feren algun dia digníssims diputats d' altres temps, que per sert malament se 'ls pagá, avuy deurian deixarlos ab los seus.

Lleys de trascendencia incalculable s' han realisat, y pera portarlas á terme no han tingut de moures d' aquell centre xuclador, conegut per Madrit, no ha valgut la pena de venir á donar una visita á aquestos plans cuberts de fumosas fitas que perfuman los ayres ab la suor del treball, ni han escoltat á qui á ells ha visitat representant la veu unánim del país productor, y avuy, pera agafar partidaris ja venen, y pera predicar sas doctrinas sols valiosas quan son á la oposició.

Si es, oh industrials de Catalunya, que vulgau ensenyar á aquests polítichs que venen á visitarvos vostres fábricas, vostres tallers, vostres establiments, mostráuloshi, que bé poden, los terribles resultats dels famosos tractats de comers que van celebrantse, mostráuloshi vostres quadras sens anar, los terrenos que un dia teniau lindant ab las fábricas pera las condicions de la mateixa, y que heu tingut de llogarlos ó vendrels destrossant lo que á ells teniau destinat, y també ensenyáuloshi la terrible tempestat que cada dia més vos amenassa.

Que vagin, que vagin á Masnou y demés pobles de la costa passant per lo port de Barcelona, y allá veurán pobles destinats á desapareixer, uns pobles que algun dia, no fa molts anys, passeixavan sa bandera per tots los mars del mon, uns pobles destinats de plé á la marina mercant y gracias á las presents teorías dels homes polítichs, veurán no mes que desgracias, familias desamparadas ab un capital que era la seva vida y la de la nació, per ésser la familia una part d' aquesta, qual capital empleat ab un barco l' haurán vist, al passar per nostre port, descolorit y esberlat y haurán sentit lo rosech dels corchs que furgan y furgarán mentres quedi un petit trós de fusta hont practicar son instint.

Se 'ns dirá que tots aqueixos polítichs son grans homes, grans oradors, uns polítichs de primera.....

Tot ho concedim, mes la primera qualitat que voldriam veure en tots ells, en tots los polítichs, seria lo mirament de protecció als interessos del poble que representan; voldriam veure com giran al través d' Espanya visitas purament industrials, com per sos propis ulls volguessin veure las necessitats de cada industria y fer lleys ab fonament y dictar midas ab coneixements práctichs.

¿S' ha vist may cap práctich en comers que fos favorable á las teorías dels senyors polítichs espanyols? ¿S' ha vist may cap comerciant que ajudés á dictar sas órdres? Segurament que nó.

Los partidaris de tractats de comers y demés teorías lliure-cambistas, tots son advocats y antichs periodistas acostumats á parlar segons datos d'un tercer, cap d' ells, ni tant sols en sa juventut ha sigut dependent en un escriptori comercial; de notari y atvocat pot ser que si.

Molt tindriam y podriam dir de la política espanyola, comercialment parlant, mes guardemho per altre dia, acontentemnos avuy en fer ressaltar que pera la política val la pena de deixar Madrit y visitar las provincias catalanas; pera enterarse prácticament de nostras necessitats no implica; los catalans son actius y treballant mes ja conseguiran que no surtin perjudicats per las novas lleys que caigan en sas fortas espatllas.

Nostre primer alcalde senyor Buxó digué en una de las últimas sessions que celebrá lo Municipi: « Sigam mes administradors y menos eloqüents, aqui venim á administrar y no á fer discursos.»

¡ Ah si aixís ho feyan los polítichs espanyols !

SECCIÓ COMERCIAL

BARCELONA 23 D' AGOST.—Calma com la setmana passada, assortit regular.

Ayguardents.—Cetisém l' esperit de vi de 35 graus de 72 á 74 duros la jeressana de 68 cortes sens envas; brisa de 58 á 59 id., id.; industria extrafi de 76 á 78 id., id., ab envás; id. prima de 72 á 74 id., id., id; id. corrent de 68 á 70 id., id., id.

Bacallá.—Se cotisa 'l Noruech segons classe de 34 á 38 pessetas los 40 k.

Carbons.—Se cotisa 'l Cardiff de 5 ³/₄ á 6 rals lo quintá; Glasgow de 4 ⁵/₈ á 5 id., id., Newport de 5 ³/₄ á 6 id., id.; cok de 9 ¹/₂ á 10 id., id.

Cotons.—Regulars existencias y preus bastant fluixos, y vendas completament encalmadas. Se cotisa 'l Charleston y Savannah de 76 $\frac{1}{4}$ á 81 $\frac{1}{4}$ pessetas segons classe los 50 k. Nova Orleans de 77 á 83 id., id., id.; Pernambuch de 74 $\frac{1}{2}$ á 75 $\frac{1}{4}$ id., id., id.

Drogas.—Alum de Mazarron.—Se detalla á 74 rals los 100 k.

Cotxinilla de Canarias.—Se detalla de 9 á 10 rals lo k.

Escorxa de magrana.—Se fa á 24 rals lo quintá,

Palos.—Se cotisa 'l Santo Domingo á 20 rals lo quintá; groch de 20 á 26 id., id.; Laguna de 30 á 32 id., id.; Brasil Nicaragua á 48.

Resina americana.—Se cotisa á 18 rals lo quintá.

Sumach.—Lo del país se fa á 42 rals quintá y 'l de Sicilia á 58.

Farinas.—Ventas regulars. Cotisem fora portas:

Barcelona. Primera de 14 á 16 pessetas los 41'60 k.

id. Segona de 10 á 13 $\frac{1}{2}$ » »

Id. Tercera de 6 $\frac{1}{2}$ á 9 » »

Id. Quarta de 5 á 6 » »

Castella Primera de 15 á 15 $\frac{1}{2}$ » »

Aragó Primera de 14 $\frac{1}{2}$ á 15 $\frac{1}{2}$ » »

Superiors de 18 á 18 $\frac{1}{2}$ » »

Grans.—Blat.—Alguna cosa s' ha fet durant la setmana.

Cotisem:

Candeal Castella de 15 $\frac{1}{4}$ á 16 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres.

Id. Manxa de 16 á 16 $\frac{1}{4}$ » »

Blanquillo Sevilla de 15 á 15 $\frac{1}{8}$ » »

Candeal Toledo á » »

Sebastopol de 16 á 16 $\frac{1}{4}$ » »

Azime Azoff de 15 á 15 $\frac{1}{4}$ » »

Bulgaria á 14 » »

Nicolaieff á 15 » »

Blat de moro.—Preus bastant fluixos per las moltas existencias Cotisem: Mazagan de 10 $\frac{1}{4}$ á 10 $\frac{1}{2}$ pessetas los 70 litres; Salonique á 10 $\frac{1}{4}$ id., id.; Buenos-Ayres de 9 $\frac{3}{4}$ á 10 id., id.

Bessas.—Pocas existencias. Se cotisan las de Vinaroz de 13 á 14 pessetas los 70 litres; Segarra de 12 á 12 $\frac{1}{2}$ id., id.

Escayola.—Se detalla la de Sevilla de 15 $\frac{1}{4}$ á 15 $\frac{3}{4}$ pessetas los 70 litres.

Fabons.—Se cotisan los de Andalucia de 9 $\frac{1}{2}$ á 10 pessetas los 70 litres; y los extranjers de 9 $\frac{1}{4}$ á 9 $\frac{1}{2}$ id., id.

Fabas.—Se cotisan las de Andalucia de 10 á 10 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres; y las extranjerias á 10 id., id.

Monjetas.—Pocas operacions. Se cotisan las de Valencia de 23 á 25 pessetas los 70 litres; y las coco-rossas de 18 á 20 $\frac{1}{2}$ id., id.

Ordi.—Se cotisa 'l de Andalucía de 7 a 7 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres extranjers de 5 $\frac{3}{4}$ á 7 id., id.

Sigróns.—Se detallan los de Sevilla de 17 á 28 pessetas los 70 litres; extranjers de 15 á 23 id., id.

Oli d' olivas.—Se cotisa 'l Tortosa superior de 21 $\frac{1}{2}$ á 22 duros da carga; id. regular de 20 $\frac{1}{2}$ á 21 $\frac{1}{2}$ id., id., id., comú de 19 $\frac{1}{2}$ á 20 miel, i. d.; pera fábricas de 18 á 18 $\frac{3}{4}$ id., id.

Petroli—Pocas operacions. Se detallan los barrils de 100 k. en brut fora portas á 42 pessetas y en caixas á 17 id., una.

Vins.—Completament encalmats, cotisantse 'l negre superior de 16 á 22 pessetas los 121 litres; id., comú de 15 á 20 id., id.; blanch de 20 á 22 id., id.; Priorat de 40 á 45 id., id.; Mistela blanca de 40 á 45 id., id.; id., negra de 60 á 65 id., id.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldía constitucional de Sant Martí de Provensals.—Aquesta Alcaldía posa en coneixement dels senyors Contribuyents d' aquesta localitat, que la cobranza del primer trimestre de contribució territorial é industrial del corrent exercici económic y atrassos dels anteriors, tindrà lloch en lo local de costum desde 'l dia 24 al 29 dels corrents, abdos inclusivus, de las 9 del matí á las 2 de la tarde.

Lo que s' apresura á fer públich aquesta Alcaldía á fi de que 'ls senyors Contribuyents passin durant los citats dias y horas á satisfer sas respectivas quotas, puig de lo contrari 's procedirá contra ells per las vias que fixa la ley.

Sant Martí de Provensals 19 d' Agost de 1884.—Salvador Buxó.

Administració de Correus de Sant Martí de Provensals.

Nota de las cartas que per ignorarse lo domicili de sos interessats s' han continuat en las llistas d' aquesta Administració desde 'l 17 al 22 del actual.

Mercé Quino.—Francisca Vidal.—Joaquim Sunó.—Catalina Casellas.—Pere Granada.—Lluís Martí.—Jaume Ribas.—Joseph Punés.—Vicens Sans.—Tresa Mercé.—Joseph Aquirre.—Isidro Franco.—Baptista Puig.—Francisco Morell.—Joan Brunat.—Maria Casanovas.—Joseph Rey.—Joseph Pasqual.—Domingo Prats.—Pasqual Blanch.—Eusebi Martínez.—Salvador Fradera.—Telesforo Naya.—Joan Collell.—Francisco Fangarona.

Sant Martí de Provensals, 22 d' Agost, de 1884.—Lo Administrador, *Sebastià Llorens*.

Administració de Consums de Sant Martí de Provensals.—Estat demostratiu de la recaudació obtinguda en los Fielats d' aquest poble desde 'l dia 15 al 21 del corrent mes, abdos inclusivus.—Fielat n.º 1, Pessetas: 1482'57.—Fielat n.º 2, Idem 1589'78.—Fielat n.º 3, Id. 1612'85.—Fielat n.º 4, Id. 3253'37.—Fielat n.º 5, Idem 507'90.—Fielat n.º 6, Id. 71'80.—Fielat n.º 7, Id. 000'00.—Total pessetas: 8518'20.

Recaudació obtinguda en l' Escorxador durant lo mateix termini ab expressió dels caps sacrificats y pés de 'ls mateixos.—Caps, 712.—Pés, kilógs. 11998'04.—Import, Pessetas: 2399'68.

Sant Martí de Provensals, 22 d' Agost, de 1884.—Lo Oficial del Negociat, JOSEPH ADMETLLA.

ANUNCIS

LA PREVISIÓ

Societat anònima de Segurs sobre la vida á prima fixa.

Domiciliada á Barcelona, Plassa del Duch de Medinaceli, n.º 8.

Capital Social 5.000,000 de pessetas.

Aquesta Societat se dedica:

A constituhir capitals pera formació de dots; redenció de quintas y demás combinacions semblantas; rentas vitalicias immediatas ó diferidas; segurs de capitals pagaders á la mort del assegurat; y dipòsit devengant interés.

Pera obtenir detalls y prospectes, dirigirse á las oficinas de la Societat y á tots sos corresponsals.

Gran economía pera las familias.**CALDO CIBILS**

Aliment lo mes sa, nutritiu y económic.

Lo *Caldo Cibils* preparat ab las mellors carns de bou de 'ls richs pastos del Uruguay, dona instantáneament y sens preparació de cap mena lo millor caldo que pot desitjar-se; y á diferencia dels demás caldos y extractes usats fins ara, lo *Caldo Cibils* es de un gust agradable y exquisit.

Se vent en lo carrer de Sant Pere, n.º 35, tenda de comestibles de F. Francolí (avans Pedrola), Sant Martí de Provencals.

PUBLICACIONS CATALANAS

	Mes	Trimestre	Semestre	Any
LA IL·LUSTRACIÓ CATALANA.	6 rals	18 rals	32 rals	60 rals.
LA RENAISSANCE. Diari de Catalunya. 2 edicions..	8 »	24 »	48 »	96 »
LA VEU DEL MONTSERRAT. Setmanari vigatà.	2 »	6 »	12 »	20 »
L' ARCH DE SANT MARTÍ.	4 »	12 »	»	»
L' AVENS. Revista quinzenal de literatura y art..	»	»	12 »	20 »
REVISTA LITERARIA. Periódich mensual.	»	»	»	12 »
L' ART DEL PAGÉS. Revista quincenal agrícola. . .	»	»	»	20 »

A tres quarts de sis de la tarde s'obrí la sessió que celebrá nostre magnífich Ajuntament, l'últim divendres, baix la presidencia del senyor Buxó y ab assistència dels senyors Borrás y 14 senyors regidors. Després de llegida l'acta de la sessió anterior fou aprobada sens esmena.

Se doná lectura d'un important document referent al projectat empresit de 100,000 pessetas pera subvenir á las necessitats de moment en lo desgraciat cas d'una invasió epidémica, contenint la forma y manera de portarse á cap.

S'obrí discussió sobre 'l mateix.

Lo senyor Rusca fa us de la paraula y proposa que quedi sobre la taula lo citat document per esser de molta importancia.

Contestá lo senyor Borrás y digué, que per mes que 'l senyor Rusca tenia molta rahó, com porta pressa la realisació del projecte y com podia consultarse á la Junta Municipal no vey cap necessitat de deixarlo sobre la taula.

Digué lo senyor Rusca que ab la lectura que 'n ben lo senyor secretari ell no podia votar ab fonament y si tenia de discutirho no sabia com ferho, estant per sa mateixa proposició.

Lo senyor Borrás repeteix lo que anteriorment digué.

Recorda lo senyor Angli que si s'aprobava, com volia lo senyor Borrás, si després convenia desestimarho no sabia com tindria d'arreglarsho l'Ajuntament, sent de parer que devia quedar sobre la taula per lo convenient estudi com proposava lo senyor Rusca.

Lo senyor Borrás contestá que podia aprovarse lo total, pero que aixó no volia dir que no pogués desaprovare alguna part; l'objecte meu digué, no es mes que activar l'assumpto.

Aná allargantse aquesta discussió prenent part á mes dels senyors Rusca, Borrás y Angli los senyors Castellví y Gili, passantse després á votació que doná per resultat 10 vots á favor de la proposició del senyor Borrás y 6 á favor de la del senyor Rusca.

Acte seguit lo senyor President doná compte d'un projecte existent pera amurallar una gran extensió del Besós, qual projecte tractava de portarlo á cap una societat destinada á explorar las ayguas que passen per dit riu; digué que aquesta societat portava ja sos treballs adelantats y que era convenient molta activitat pera impedir la realisació del tal projecte destinat á portar á Sant Martí sérios disgustos. Feu avinent que havia assistit á una reunió dels alcaldes dels pobles vehins pera possarse d'acort pera combatre aquest ruinós projecte, y preguntá al consistori si volia ó si creya convenient posarse al costat dels demás Ajuntaments dels pobles perjudicats.

Lo senyor Borrás digué que de cap manera potestarse en oposició á la Presidencia.

Proposá lo senyor President que 's nombrés una comissió destinada á

estar á la vista de tot y al mateix temps que 's posés d' acort per tot y per tot ab los Ajuntaments vehins.

S' acordá aixís, quedant composta aquesta comissió dels senyors Buxó, Agustí y Balaguer.

Se llegiren infinitat de comptes, permisos y demás del despatx ordinari; essent aprovats uns, y acordantse que passés á las comissions respectivas altres; á proposta del senyor Borrás quedá sobre la taula un compte del senyor Ribera, dihent dit senyor, que proposava ó feya aquella proposició porque estranyava molt que tenint dit senyor Ribera altres comptes per cobrar d' igual classe, aquest fos aprovat que 's pagués per part de la comissió respectiva, mentres que 'ls altres no; esperant que aixó seria aclarit per lo president d' aquella comissió que no 's trobava al consistori.

Després de molt llegir y aprovar, lo senyor Borrás doná compte de las gestions practicadas per la comissió nombrada al efecte respecte á la construcció de la cuneta del carrer de Marina que venint del ensanxe deu allargarse fins al mar atravesant lo bogatell, y qual construcció es en benefici de Barcelona.

Terciaren en aquest assumpto los senyors Borrás, Rusca y Gili, acordantse fer present que 's concedia atravesar lo territori de Sant Martí á la cuneta expressada mentres pugui utilisarse l' Ajuntament lo trós que entre en nostre terme.

Acabat s' entrá á tractar la qüestió dels encabessaments llegintse lo dictámen presentat per la comissió nombrada y que ja ho fou á son dia.

Com que en la sessió passada 's tractá ja aquest assumpto y per arribar l' hora d' arreglament tingué de deixar-se per la següent, y com igual succehi divendres y tornarà pot ser á repetir-se en la sessió vinenta, guardem ferne una part separada pera mellor entendre de nostres lectors acontentantnos en dir, per avuy, que al bo de la discussió tocaren las vuyt aixecantse la sessió.

—A instancias de la major part del públich que acudí á la sessió del últim divendres, fem públich que 'ls causá molta estranyesa no hi assistissin á dita sessió los senyors Agustí y Forn que tanta part prenen en l' assumpto dels abastessaments.

—Nos veyem en lo cas de preguntar á qui 'ns puga respondrer: ¿qué 's pensa respecte lo ben atinat projecte de dur aygua bona en la important barriada del For-Pio, ab los carros-botas que donaren tan que dir en una de las últimas sessions de nostre Municipi? Aquells vehins s' esperan impacients no confiant res de bo del Ajuntament, ja que han passat dias y mes dias esperant pot ser que passi la calor.

—Per mes que continuament sentim á dir y llegim en los periódichs que á Espanya no ha vingut per ara lo cólera, y per mes que aixís ho cregam, nosaltres podem dir, que si totas las provincias que no parlan lo llemosi tenen la salut inmillorable, á Catalunya, si, á Catalunya tenim tan terrible plaga: lo cólera ha invadit lo Rosselló.

Nosaltres, los catalans, que 'ns tenim per verdaders germans dels fills

d'altre part del Pirineu, que's un tros de Catalunya, encara que enarbolin la bandera tricolor, com germans veraders nos tenen ells a nosaltres per mes que siam espanyols, al veure lo Rosselló invadit per la pesta ab verdader sentiment exclamem: lo cólera es a Catalunya.

Rossellonesos: L'ART DE SANT MARTÍ vos dona en nom de Catalunya tota lo profons pesam per vostra desgracia, y desitja lo restabliment complet de la salut en vostre territori.

—L'últim dimars, un xicot aprofitant un moment de descuyt, intentá robar lo calaix d'una taula de tallar carn en la plassa Mercat del barri del Clot, pero fou tan *desgraciat*, que la mestressa de dita taula pogué agafarlo *infraganti*. Al veures perdut fugí lo noy y aná llensant 10 pessetas que ja tenia en son poder, essent agafat per un empleat que'l portá a bon puesto.

—Hem rebut lo número 2 de *Lo Renaixement*, bulletí mensual del *Centre Catalanista* d'Igualada, que conté importants treballs literaris que'l fan del tot recomanable per molts conceptes.

—S'ha publicat lo núm. 15 de la *Revista del Centre Industrial de Catalunya* y lo núm. 43 de *La Revista frenopática*, quals importants publicacions contenen treballs de valiosa estima.

—En lo carrer de la Montanya fa pochs dias un gos mossegá de mala manera a un carreter que's dirigia a Horta, produhintli una molt regular ferida.

Senyor Buxó: las bolas fan falta.

—Sembla que ab lo nou personal de Sanitat que s'ha destinat al tercer districte, prompte quedarà aquest completament lliure de cap pestilencia.

—De Marsella han comunicat a un diari anglés, que l'any passat hi hagué allí cólera morint alguns atacats; pero l'alcalde conseguí deixarlo tot en lo misteri. Lo primer cas ocorregué en l'hospital, en una sala hont hi havia varis malalts, y ab la major actitud fou separat prenentse enérgicas midas pera impedir lo contagi. Las personas del hospital que s'enteraren de lo ocorregut, prometeren baix son jurament no dir res.

Aquesta revelació verdaderament estranya fou feta en la última sessió de la Junta médica de Marsella.

Si es cert que'l cólera apareix dos anys seguits en lo mateix punt—diu lo corresponsal anglés—Marsella estarà lliure d'ell l'any que ve.

—Diu *El Noticiero Bilbaino*:

«Acaba de succehir en Betelú un fet molt curiós, si be trágich.

Lo dia que S. M. lo rey fou a visitar lo santuari de Sant Miquel, montava una aca del país que li havia ofert galantment un anciá de Lucumberrí, lo senyor Artiz.

Al regressar s'empenyá aquest en que S. M. acceptés la hermosa aca, com recort seu; mes haventse escusat a admetre lo regalo per no privar a son duenyo de tan estimable prenda, fou tal la emoció que rebé lo pobre anciá que's quedá mut.

S. M., al tenir coneixement d'aquesta desgracia, enviá immediatament al doctor Camisón, acompanyat d'un ajudant, pera que se cerciorasen del

fet, que resultà esser cert, segons lo atestiguaren los indicats senyors.

—En nostre últim número, al donar compte de la extraordinària afició que desde algun temps tenen nostres vehins á visitar la històrica població de Moncada, proposavam el zelós Gerent del ferro-carril de Tarragona Barcelona y Fransa trens extraordinaris, essent aixís que fou nostre intenció proposar, que en l'estació del Clot se despatxessin per aquell punt á semblansa de Barcelona, bitllets de *ida y vuelta*.

Ho recomanem donchs, al senyor Planás, esperant de son marcat empenyo ab favoreixer al públich, que atendrá per poch que li siga possible aquesta proposta, per lo que rebria nostre aplauso y ab ell lo de tot lo poble de Sant Martí.

—Per una real orde del ministeri de la Governació s'obre un nou y honrós camí á la activitat de la dona.

Nostre Govern, seguint en aquesta part discretissimament la iniciativa d'altres nacions, ha disposat que las donas puguin desempenyar los serveys de telégrafos baix las següents bases:

1.ª Las que aspirin á las plassas d'auxiliars temporeras, han d'esser majors de setse anys.

2.ª Aquestas auxiliars sols deuen prestar lo servey de dia, complet ó ilimitat.

3.ª Encara que 'l desempenyin en las estacions en lo primer y segon grupo del article sext del citat reglament de 4 de Juny, no tindrán dret á las gratificacions per trasmissió y recepcions de despatx, tota vegada que no deuen desempenyar lo servey permanent.

Es aixís mateix la voluntat de S. M., que en las estacions ahont hi haigín empleats dels dos sexes s'habilitin convenientment los locals á fi de que existeixi la deguda separació, y que 'l número total de temporers, sigan homes ó donas, no puji en cap cas al de la mitat de oficials y aspirants de planta en servey actiu del cos.»

Es digne d'elogi que 'l Govern engrandeixi l'esfera d'acció de la dona.

Nosaltres que no tenim á aquesta com un predilecte objecte de plaher, ni la considerem tan sols com una flor doméstica, sino que molt al contrari creyem que val pera alguna cosa mes que pera dirigir y administrar l'estret circol de sa casa, som partidaris de que se l'admeti á la lliure concurrencia ab l'home en tots los rams del saber humá, y aplaudim sens reserva la anterior disposició, sentint unicament que sia tant limitat lo pervindre que en ella se li ofereix y se li aixampli tan poch la esfera en que pugui moures la activitat ó iniciativa de la dona.

Per alguna cosa, no obstant, se comensa.

—En una població de Méjich s'ha comés un robo sacrileg que revesteix caracters verdaderament dramátichs.

Encara hi ha allí la costum de depositar los cadavres en los temples.

Lo capellá de la iglesia de la Soledat de Santa Cren, concedí permís pera efectuar lo deposit d'una persona morta pel matí.

Durant la nit, alarmat lo sagristá per lo continuat lladrar dels gossos,

s' aixecà pera averiguar la causa, y observà ab espant que la caixa de mort estava vuyda y que al Peu del altar s' hi trobava, tremolant, lo que poch ants havia sigut depositat *en calitat* de cadavre.

Un fret glacial s' apoderà del sagristà, que comensà á demanar socorro, pres de terribles angustias.

Acudiren los agents, registraren l' iglesia y no trovaren á ningú.

Aquell home, que era un lladre *disfressat de di/unt*, aprofitant la turbació del sagristà, havia desaparegut, trobantse en sa caixa gran cantitat d' alhajas que ja hi tenia depositadas.

—No ha resultat certa la noticia que donarem en nostre últim número referent á haver mort á Marsella víctima del cólera un germà de nostre amich, l' aplaudit actor don Antoni Miquel, qual noticia rectifiquem ab molta satisfacció.

—Digne de mencionarse es l' activitat desplegada per la Comissió Sanitaria del tercer districte de nostre localitat; puig que molts son los treballs que s' han portat y que 's portan á cap, com son: visitas domiciliarias á las habitaciones hont si veu mes deixadesa, tapar los forats de la cloaca del carrer del Anden, aixís com tots los dias se prossedeix á la desinfecció del depòsit de materias fecals del mateix districte y lo netejament d' alguns pous morts, etc., etc.

—La «Societat técnica de la industria del gas» establerta en Paris, ha concedit un premi de duas centas pessetas, medalla de bronce y diploma á Joseph Bayona, un dels encarregats d' encendre 'ls fanals del alumbrat públich en aquesta població, per contar trenta sis anys de serveys á satisfacció de sos principals.

Digne d' aplaudirse y de imitarse es semblant recompensa.

—En lo despatx del conegut comerciant de vins y esperits d' aquesta població don Felix Maristany, hem tingut ocasió de veurer y provar un delicat anís elaborat en la fàbrica del senyor G. C. Argenti d' aquesta localitat, qual licor conegut ab lo nom de «Anís del Pirineu» va embotallat ab unas originals y elegants ampollas de cristall y ab etiqueta ó cromó á propòsit segons lo titol representant un dels mes bonichs païssatjes de la vall de Ribas.

Lo recomanem á nostres lectors.

—La Junta de Sanitat donà ordres als vehins del carrer de Sant Joan pera que baixessin tots los dias las escombrarias á fi de esser aquestas recullidas convenientment; aixís ho feren los vehins, mes encara es l' hora que no ha passat lo encarregat de exercir las disposicions de la citada Junta.

Seria convenient cumplir prompte ab lo promés.

—Diumenge passat per la tarde se calà foch en un taller de piperia del barri del Fort-Pio, y gracias als prompts auxilis del vehinat pogué evitarse que 's comunicés per tot lo taller, cremantse sols unas quatre cargas de cercols y algunas pocas duelas.

Sembla que el foch fou comunicat per medi d' una bomba que caygué entre mitj dels rodells.

Si be no te aquest foch molta importancia, podia portar sérios trastorns á tot lo vehinat, lo que podrà succehir un dia si las autoritats segueixen consentint que 's tirin com de costum globos ab la esponja encesa mullada ab esperit. Sembla mentida que coneixent lo périll que corren de caure tals globos en molts llocs hont podrian causar danys de consideració no s' hagin dictat enérgicas ordres al objecte d' evitar molts disgustos.

Aquest taller estava assegurat per las companyias de segurs d' incendis «La Catalana» y per «La Union» quals societats ab recomendable zel han satisfet la part que corresponia á la averia haguda.

—Lo primer de Setembre pròxim celebrarà lo Foment de la Producció Provensalense la abertura de las classes de nit que te establertas dintre son local Academia, y d' aquest fins lo dia 9, queda obert lo período per matricularse los socis ó fills d' aquestos mes joves de 16 anys.

Los matriculats á las classes serán lliures d' empendre qualsevol de las asignaturas, ó totes á la vegada, pagant per cada plasso 12 rals los socis, y 14 los fills d' aquestos.

Las asignaturas qu' en ella s' hi esplicarán serán: aprendre de llegir lletra impresa y manuscrita per métodos breus y sencills tan en prosa com en vers, exercicis d' escriurer lletra inglesa, redondilla, gòtich y d' adorno; traduhir lo catalá al castellá, redacció y dictat. Respecte á llissons s'ensenyarà gramática, aritmética, càlcul, álgebra, geografia, geometria aplicada al dibuix, nocions de fisica general, teneduria per partida doble y francés.

Per conseguir resultats promptes y bons la Junta de aquest important Centre prepara professors suficients que per sa inteligencia responguin als lloables propòsits de la Societat.

Nosaltres desitjem llarchs anys de vida á la mateixa, puig que sempre fan honra al poble ahont se estableixen.

—Serian las dotze del matí del últim divendres, quant hi hagué en lo carrer de Sant Pere una terrible desgracia.

Entrava á dit carrer per la carretera de Mataró un carro carregat de blat, y en aquell moment passava també una dona ab una criatura als brassos; al esser en la part estreta d' aquell tros de carrer aquella pobre dona aná á parar dessota las camas del caball y rodas del carro, quedant sumament malt ferida ella y sens cap danya la criatura que portava.

Fou auxiliada de moment per lo metje senyor Comas, que s' ensopegava á passar per allí y per lo farmacéutich senyor Forn, no abandonantla un moment. Al poch rato aquella infelís havia mort.

Lo carreter profundament conmogut fou pres y portat á la presó.

—A Russia s' ha descubert un nou cereal que fou importat per alguns emigrats dels Estats-Units ahont ha sigut cultivat. La planta dona talls abundants, alts y forts que poden emplearse pera combustible, y sos grans proporcionan una farina molt blanca y nutritiva. Te las ventatjas de resistir á la sequedat més allargada y d' acomodar-se als més variats climas. Actualment s' está experimentant en las colonias francesas y si son cultiu aumenta, es possible substituheixi al antich arrós d' Europa.

—Traduhim d' un periódich:

«Un porch ha produhit un desastre horrible en la fira de la ciutat croata de Pakako.

Sembla que la ràbia 's declará subitament en l' animal, que comensá á mossegar á quantas personas y bestias trobava á son pas. Lo pánich fou terrible, y tothom fugia ab lo major desorde. Molts toros y vacas romperen sas lligaduras y comensaren á embestir á la gent, y uns á altres, augmentant aixís lo terror.

D' aquesta lluyta y d' aquesta confusió han resultat mortas sis personas y vintinou caps de bestiar; y es grandissim lo número de ferits y contusos. Las personas moriren trepitjadas.

—En Lóndres s' ha establert un hostel pera gats. Los anuncis diuen que per la módica suma de un xelin y sis peniques setmanals (uns set rals y mitj,) se donará á cada gat sólida alimentació y una bonica y espayosa gàbia. L' objecte principal de l' hosteria es que la gent que surti de viatge no tinga d' abandonar á sos gats durant s' ausencia.

—Los tramvias de Nova-York portan 165.000,000 de passatjers al any; á ral cada un son 8.250,000 duros.

Ho trasladem al senyor Soujol per ferli agafar set, y de paso li dihem: las empresas d' equella gran ciutat tenen molt cuidado en servir al públich, y aquest s' esmera en correspondre. Si aixís ho feya vosté, no dubti que igualment lo públich li pagaria.

—En un convit, en que 's trobava un americá, home de talent, tractá de burlarse d' éll un tonto presumit, y á aquest fi comensá preguntantli:

—¿Fará vosté lo favor de dirme, caballer, qui fou son pare?

—Un mulato, respongué l' interpelat ab gravetat.

—¡Diable! es molt estrany, ¿y son avi de vosté?

—Un negre.

—¿Aixó es encara més estrany? ¿y son rebesavi?

—Un mono.

—¡Vaya una cosa extraordinaria! digué l' impertinent esclatant ab fortas riallas.

—Donchs jo no li trobo res d' estrany, afegí l' americano imperturbable; vuy dir que ma familia comensá per ahont acaba la de vosté.

—Un nou dato sobre l' instint dels gossos, tret de lo que refereix *El Adelanto*, de Salamanca:

«Aquest matí, diu, á las vuyt próximament, dos nous aprenents de fuster en l' Hospici d' aquesta ciutat, armaren una disputa que passá ben prompte á vias de fet.

Un dels aprenents agafá un' aixa pera castigar á son contrari, y llavors un gos de don Antoni Bazan, abalansantse al noy, l' hi agafá l' aixa y se la emportá á son duenyo que estava á poca distancia del siti de la qüestió.

Si lo fet es cert, com sembla, ¿qué dirán los agents d' órde públich?»